اتی که باید به ثبت برسد به موجب نظامنامه معین خواهد کرد.

باب اول ـ اول

باب اول

ماده 1

ماده 1 ـ تاجرکسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجاری قراربدهد.

ماده 2

ماده 2 ـ معاملات تجاری ازقرارذیل است:

1- خرید یا تحصیل هرنوع مال منقول به قصد فروش یا اجراه اعم ازاین که تصرفاتی درآن شده یا نشده باشد.

2 ـ تصدی به حمل ونقل ازراه خشکی یا آب یا هوایه هرنحوی که باشد.

3- هر قسم عملیات دلالی یا حق العمل کاری (کمیسیون) و یا عاملی و همچنین تصدی بهر نوع تاسیساتی که برای انجام بعضی امور ایجاد میشود ازقبل تسهیل معاملات ملکی یا پیداکردن خدمه یا تهییه و رسانیدین ملزومات وغیرها.

4 ـ تاسیس وبکارانداختن هرقسم کارخانه مشروط براین که برای رفع حوائج شخصی نباشد.

5 ـ تصدی بعملیات حراجی.

6 ـ تصدی بهر قسم نمایشگاههای عمومی.

7 ـ هرقسم عملیات صرافی وبانکی.

8 ـ معاملات برواتی اعم ازاین که بین تاجری غیرتاجر باشد.

9 ـ عملیات بیمه بحری وغیربحری.

10 ـ کشتی سازی و خرید وفروش کشتی وکشتی رانی داخلی یا خارجی ومعاملات راجعه به آنها.

ماده 3

ماده 3 ـ معاملات ذیل به اعتبار تاجر بودن متعاملین یا یکی ازآنها تجارتی محصوب میشود:

1- کلیه معاملات بین تجاروکسبه وصرافان وبانکها.

2- کلیه معاملاتی که تاجری غیرتاجر برای حوائج تجارتی خود مینماید.

3 ـ کلیه معاملاتی که اجزا یا خدمه یا شاغرد تاجربرای امورتجارتی ارابخود مینماید.

4- کلیه معاملات شرکت های تجارتی.

ماده 4

ماده 4 ـ معاملات غیرمنقول به هیچ وجه تجارتی محصوب نمی شود.

ماده 5

ماده 5 ـ کلیه معاملات تجارتی محصوب است مگراینکه ثابت شود معامله مربوط به امورتجارتی نیست.

باب دوم

دفاتر تجاری و دفتر ثبت تجاری

فصل اول دفتر تجارتی

ماده 6

ماده 6 ـ هرتاجری به استثنای کسبه جزء مکلف است دفاترذیل یا دفتاردیگری را که وزارت عدلیه به موجب نظامنامه قائم مقام این دفترقرارمیدهد داشته باشد:

1 ـ دفتروزنامه.

2 ـ دفترکل.

3 ـ دفتردارائی.

4 ـ دفترکپیه.

ماده 7

ماده 7 ـ دفتروزنامه دفتری است که تاجرباید همه روزه مطالبات ودیون وداد ستد تجارتی ومعاملات راجع به اوراق تجاری (ازقبل خرید وفروش وظهرنویسی)وبطورکلی جمیع واردات وصادرات تجارتی خود را به هراسم ورسمی که باشد ووجوهی را که برای مخارج شخصی خود برداشت می کند درآن دفتر ثبت نماید.

ماده 8

ماده 8 ـ دفترکل دفتری است که تاجرباید کلیه معاملات را لااقل هفته یک مرتبه ازدفتروزنامه استخراج وانواع مختلفه آن را تشخیص وجدارکده هرنوعی را درصفحه مخصوصی درآن دفتربطورخلاصه ثبت کند.

ماده 9

ماده 9 ـ دفتردارانی دفتری است که تاجرباید هرسال صورت جامعی ازکلیه دارائی منقول وغیرمنقول ودیون ومتالبات سال گذشته خود را به ریزترتب داده درآن دفترثبت وامضاءنماید واین کارباید تا پانزدهم فروردین سال بعد انجام پذیرد.

ماده 10

ماده 10 ـ دفترکپیه دفتری است که تاجرباید کلیه مراسلات ومخابرات وصورت حسابهای صادره خود را درآن به ترتیب تاریخ ثبت نماید.

تبصره

تبصره – تاجرباید کلیه مراسلات ومخابرات وصورت حسابهای وارده را نیزبه ترتیب تاریخ ورود مرتب نموده ودرلفاف مخصوصی ضبط کند.

ماده 11

ماده 11 ـ دفاترمذکور در ماده 6 به استثناءدفترکپیه قبل ازآنکه درآن چیزی نوشته شود به توسط نماینده اداره ثبت(که مطابق نظامنامه وزارت عدلیه معین میشود)امضاءخواهد شد.برای دفترکپیه امضاءمزبورلازم نیست.ولی باید اوراق آن دارای نمره ترتیبی باشد.درموقعع تجدید سالیانه هردفترمقررات این ماده رعایت خواهد شد.حق امضاءقرارهرصد صفحه باکسورآن دوریال وبعلاوه مشمول ماده 13 قانون ثبت اسناد است.

ماده 12

ماده 12 ـ دفتری که برای امضابه متصدی امضاتسلیم میشود باید دارای نمره ترتیبی وقیطان کشیده باشد ومتصدی امضاءمکلف است صفحات دفترا شمرده درصفحه اول وآخرهدفترمجمع عدد صفحات آن را با تصریح به اسم ورسم صاحب دفترنوشته با قید تاریخ امضاءودطرف قیطان را با مهرسربی که وزارت عدلیه برای مقصد تهیه می نماید.منگنه کند،لازم است کلیه اعداد حتی تاریخ با تمام حروف نوشته شود.

ماده 13

ماده 13 ـ کلیه معاملات وصادرات ووارادات دردفاترمذکوره فوق باید به ترتیب تاریخ درصفحات مخصوصه نوشته شود – تراشیدن وحک کردن وهمچنین جای سفیدگذاشتبن بیض ازآنچه که دردفترنویسی معمول است ودرحاشیه ویا بین سطورنوشتن منمنع است وتاجرباید تمام آن دفاترا ازختم هرسالی لاقل تا 10 سال نگاه دارد.

ماده 14

ماده 14 ـ دفاترمذکوردماده 6 وسایردفتری که تجاربرای امورتجارتی خود بکارمی برند درصورتی که مطابق مقررات این قانون مرتب شده باشد بین تجار،درامورتجارتی سندیت خواهد داشت ودرجیراین صورت فقط برعلیه صاحب آن معتبرخواهد بود.

ماده 15

ماده 15 ـ تخلف ازماده 6 و ماده 11 مستلزم دویست تا ده هزارریال جزای نقدی است،این مجازات را محکمه حقوق راسا وبدون تقاضای مدعی العموم میتواند حکم بدهد واجرای آن مانع اجرای مقررات راجع به تاجرورشکسته که دفترمرتب ندارد نخواهد بود.

نسخه مستقل این واحد حقوقی از کتابخانه نقره‌وانی ـ 1405/08/09